

Arbetsordning för Mora kommunfullmäktige

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning.

Antal ledamöter (5 kap 1-4 §§)

§ 1 Fullmäktige har 41 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordförande (5 kap 6 §)

§ 2 De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av december.

§ 3 Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, skall den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4 Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

§ 5 Kommunfullmäktiges presidium skall bereda fullmäktigesammanträdena. Denna beredning skall granska huruvida ärenden är beredda, förbereda ärendelista och ärendeordning samt ansvara för att medborgarmotioner hänskjuts till beredande organ. Därvid skall det klarläggas att motionslämnaren skall beredas möjlighet att presentera sin motion för beredande organ.

Vidare skall fullmäktigeberedningen kontinuerligt bevaka att fullmäktiges beslut verkställs samt lämna synpunkter på hur fullmäktigearbetet kan effektiviseras.

Tid och plats för sammanträdena (5 kap 7 och 8 §§)

- § 6 För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.
- De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i november.
- Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.
- § 7 Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.
- En begäran om ett extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden och skall innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlade på det extra sammanträdet.
- § 8 Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.
- Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde skall ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet skall snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.
- § 9 a Fullmäktige sammanträder i Moraparken.
- Ordföranden får efter samråd med vice ordförandena bestämma en annan plats för ett visst sammanträde.
- § 9 b Allmänhetens frågestund
- Allmänheten skall beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid sammanträde när fullmäktige behandlar årsredovisningen. Frågestund kan också förekomma vid andra fullmäktigesammanträden om presidiet så beslutar. I Kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma. Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.
- Frågestunden är öppen för allmänheten. Från allmänhet undantas i detta sammanhang politiskt valda representanter i kommunfullmäktige, styrelser och nämnder. Dessa har andra forum för sina frågor.
- Frågor kan anmälas till kommunkansliet i god tid innan sammanträdet. Vid fullmäktigesammanträden skall frågorna anmälas till presidiet senast 5 minuter före sammanträdet start.
- Under frågestunden får inte någon överläggning förekomma. Svar får följas av kort replik från frågeställaren. Den som lämnat svar har rätt att kort kommentera även repliken. Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur

frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar.

- § 10 Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som skall behandlas skall införas i ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begära annonsering i ortstidningarna.

Allmänheten skall beredas tillfälle att ställa frågor (allmänhetens frågestund) vid sammanträde när fullmäktige behandlar årsredovisningen.

I kungörelsen till dessa sammanträden skall anges att allmänhetens frågestund skall förekomma. Uppgift härom skall också tas in i ortstidningarna.

Under frågestunden får inte någon överläggning förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden skall genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Vid allmänhetens frågestund får också ställas frågor som inte berör årsredovisningen.

- § 11 Kommunfullmäktige inleds alltid med föredragning av kommunstyrelsens ordförande. Därtill kan nämndordförande eller motsvarande kallas för föredragning. Vid extern medverkan kan denna läggas först på dagordningen.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

- § 12 Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ordföranden bestämmer om och när fullmäktige skall ajourneras för paus under pågående sammanträde.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

- § 13 Ordföranden bestämmer när fullmäktige skall behandla ett ärende, om ej annat följer av lag.

§ 14 Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträdet vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-17 §§)

§ 15 En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, skall snarast anmäla detta till sin partiledning, vilken ansvarar för att den ersättare som står i tur att tjänstgöra kallas in.

§ 16 Om en ledamot utan föregående anmälan uteblir från ett sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

§ 17 Det som sagts om ledamot i 15 och 16 §§ gäller också för ersättare, som kallas till tjänstgöring.

§ 18 Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare skall träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Upprop

§ 19 En uppropslista som utvisar de ledamöter och ersättare som tjänstgör skall finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Protokolljusterare (5 kap 61 §)

§ 20 Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 19 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggning av ärendena

- § 21 Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.
- Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.
- Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende skall behandlas som inte finns med i kungörelsen.
- Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (4 kap 16 § första stycket och 19 §, 5 kap 53 och 56 §§)

- § 22 Ordföranden och vice ordförandena i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.
- Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.
- § 23 Kommunens revisorer får delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.
- Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.
- § 24 Ordföranden låter i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.
- Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.
- § 25 Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden och yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.
- Sådana upplysningar får även lämnas av fullmäktiges sekreterare.

Talarordning och ordningen vid sammanträdena

- § 26 Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken hon eller han anmält sig och blivit uppropad.
- Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till två inlägg på högst två minuter vardera för replik, upplysning eller rättelse med anledning av vad en talare anfört. Sådant inlägg görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om att få göra inlägget framställs.

I övrigt får ingen avbryta en talare under hennes eller hans anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och ej rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra får hon eller han upplösa sammanträdet.

Yrkanden

§ 27 När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs skall den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap 20 § första stycket)

§ 28 En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om fullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstningar (4 kap 20 § andra stycket, 5 kap 42-44 §§)

§ 29 När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, skall en ny omröstning genomföras omedelbart.

§ 30 En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar,
2. om den upptar fler eller färre namn än det antal personer som skall väljas,
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Motioner

§ 31 En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En motion väcks genom att den ges in till kommunstyrelsens kansli.

En motion får också lämnas vid ett sammanträde med fullmäktige.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Om den som undertecknat motionen ej kan närvara vid kommunfullmäktiges sammanträde, redovisar presidiet det huvudsakliga innehållet i motionen.

Kommunstyrelsen skall årligen vid fullmäktiges ordinarie sammanträde i juni månad redovisa de motioner som inte har beretts färdigt.

Medborgarförslag

§ 32 Den som är folkbokförd i kommunen har rätt att väcka ärenden i fullmäktige, medborgarförslag.

Ett medborgarförslag skall vara skriftligt och ha beteckningen ”medborgarförslag”, innehålla uppgift om förslagsställarens eller förslagsställarnas namn, adress och telefonnummer samt vara egenhändigt undertecknat.

Ett medborgarförslag skall avse ämne som tillhör fullmäktiges eller en nämnds befogenhetsområde. Vid tveksamhet avgör fullmäktiges presidium om medborgarförslaget ska behandlas.

Ett medborgarförslag får inte avse ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild eller ha en odemokratisk innebörd eller vara diskriminerande ur politiskt, religiöst, kulturellt, sexuellt eller annat sådant hänseende.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Ett medborgarförslag väcks genom att det ges in till kommunstyrelsens kansli.

Kommunfullmäktige får överlåta till kommunstyrelsen eller nämnd att besluta om medborgarförslaget. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet. Beslut med anledning av medborgarförslaget ska fattas inom ett år från det att förslaget väcktes.

Personer som lämnat in medborgarförslag ges yttranderätt i kommunfullmäktige, för att presentera sitt inlämnade förslag.

Om den som undertecknat medborgarförslag ej kan närvara vid kommunfullmäktiges sammanträde, redovisar presidiet det huvudsakliga innehållet i medborgarförslaget.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska varje år i samband med årsredovisningen informera fullmäktige om de beslut som fattats med anledning av medborgarförslag samt vilka ärenden som inte avgjorts eller beretts färdigt.

Interpellationer (5 kap 49-53 §§)

§ 33 En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli tre dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Ett svar på en interpellation skall vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före sammanträdesdagen, då svaret skall lämnas.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 3 kap 17 eller 18 §§ kommunallagen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas bara om ersättaren tjänstgör som ledamot också vid det tillfället.

Om sakinnehållet i en interpellation är av sådan karaktär att det faller under annan nämnds ansvarsområde, får den interPELLERADE ledamoten överlämna interpellationen till ordförande eller annan ledamot i den nämnd som ansvarar för det område interpellationen berör.

Frågor (5 kap 54-56 §§)

§ 34 En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.

Den bör ges in till kommunstyrelsens kansli tre dagar före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den.

Vad som sägs i 33 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras under det sammanträde vid vilket den har ställts.

Om sakinnehållet i en fråga är av sådan karaktär att det faller under annan nämnds ansvarsområde, får den ledamot frågan ställts till överlämna den till ordförande eller annan ledamot i den nämnd som ansvarar för det område frågan berör.

Beredning av ärendena (5 kap 26-34 §§)

§ 35 Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige skall behandla skall remitteras.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Beredning av revision och ansvarsprövning (9 kap 17 §)

§ 36 Fullmäktiges presidium hanterar och bereder alla ärenden inom revisions- och ansvarsprövningsprocessen.

Uppdraget till fullmäktige i ansvarsprövningsprocessen består av flera delar och steg:

Fullmäktige skall inhämta förklaringar vid såväl anmärkningar som förslag om avstyrkt ansvarsfrihet från revisorerna.

Fullmäktige skall ta egen ställning när en anmärkning har riktats, dock utan att undanröja revisorernas.

Fullmäktige skall överväga att rikta egen anmärkning även när revisorerna inte riktat en sådan.

Fullmäktige skall motivera sitt eget ställningstagande i ansvarsfrågan om det inte är uppenbart obehövt.

Fullmäktige skall fatta beslut i ansvarsfrågan och eventuella följdbeslut därav.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden i vilken ordning förklaringar över en anmärkning som revisorerna har framställt i revisionsberättelsen skall inhämtas från den nämnd mot vilken anmärkningen har riktats.

§ 37 På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen består av 11 ledamöter och lika många ersättare.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en förste och en andre vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige skall behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är ordförandeval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Valberedningen bestämmer själv sina arbetsformer.

Justering av protokollet (5 kap 61 och 62 §§)

§ 38 Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap 22 §§)

§ 39 Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, skall ledamoten göra det skriftligt.

Motiveringen skall lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justering av protokollet.

Expediering m m

§ 40 Utdrag ur protokollet skall tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer skall dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och kommundirektören eller fullmäktiges sekreterare kontrasierar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

Tidigare revideringar:

2003-02-17 § 10

2003-06-18 § 47

2004-02-23 § 5

2006-11-06 § 82

Bengt Jernhall
Kommunfullmäktiges ordförande

Katarina Jönsson
Kommunsekreterare
